

Vallaleht

Kareda - iidne ja uudne

KAREDA VALLA INFOLEHT nr 5 (240) Mai 2013

Hind 0,32 €

Lasteaia Väikese Peetri rühm pidas kevadpidu

Rühm enne kevadpeo algust vaatame taevasse, kas meil on aega veel!

Reedel, 17.mail toimus lasteaia kevadpidu. Lasteaia saal oli kaunistatud lillede ja kaseokstega, mis kohalviibijatele tõelise kevadtunde südamesse tõi. Lapsed olid selgeks õppinud lõbusa näidendi väikest talutüdrukust Ainost ja tema sõpradest koertest, kassidest, kanaemast ja tibupoegadest. Isegi vahva vares oli leidnud koha Aino sõprusseltskonnas. Kuigi emade-isade nägemine saalis esialgu väikesed näitlejad kohmetuks võttis, jõuti näitemänguga kasvatajate Ene ja Edvi abiga edukalt lõpuni.

Laulud lauldud, luuletused loetud, võtsid lapsed vanematelt kätest kinni ja koos

hakati mängima teada-tuntud ringmängu, mis kõigile sära silmle ja naeru suunurkadesse tõi. Pärast lustakat mängu paluti kõik Väikse Peetri rühmaruumi, kus lastele jagati kasvatajate piduliku sõnavõtu saatel kätte mapid, mis koosnesid aasta jooksul joonistatud ja meisterdatud teostest. Pidulik üritus lõppes ühise kringli söömisega.

Suur tänu kasvatajatele Enele, Edvile ja Tiiole ning lauluõpetajale Hedile, kes peo ettevalmistamise ja läbiviimisega palju vaeva nägid ja suure töö ära tegid!

Foto: Getter Klaas

Vallaleht

Lasteaia kevadpidu. Lapsed esitavad laulu suured koerad väiksed koerad

TÄNA LEHES

- Muuminäitus Kareda valla raamatukogus - lk 2
- Eakate kokkutulek - lk 3
- 100 kilomeetrine admiral Pitka matk - lk 4
- Järvamaa tantsu- ja laulupidu - lk 7

Teade!

Palju pahameelt ja segadust tekitanud puude maharaiumine Peetri välja 8 ja välja 12 majade vaheliselt alalt toimus seaduslikult ja selleks oli taotletud vallavalitsusest ka vastav luba. Kareda Vallavalitsuse luba puude raieks Välja tn 8 kinnistul on olemas, lisaks ka Välja 8 maja elanike nõusolek. Puude raiet tiheasustusaladel reguleerib Looduskaitse seadus § 45, mille järgi tiheasustusalal asuvaid üksikpuid, välja arvatud kasvav mets metsaseaduse tähenduses ja viljapuud, tohib raiuda kohaliku omavalitsuse loa alusel. Loa andmise tingimused ja korra kehtestab kohalik omavalitsus.

Vallaleht

Kas Teil on kõrge vererõhk?
Kas Teil on kõrge kolesteroolitase?
Kas Teil on perekonnas esinenud südame-veresoonkonna haigusi?
Kui jah, siis on Teil kõrge risk haigestuda jala arterite ateroskleroosi.
TULE VERESOONI KONTROLLIMA!
Jala arterite ja vererõhu kontrollimine toimub kolmapäeval, 12. juunil alates kell 10.00 Peetri alevikus Kareda Valla Majas
Vastuvõtule tuleb ette registreerida
Registreerimine toimub tööpäevadel kell 9-12 tel 5698 5633
Eriti on oodatud inimesed, kellel esineb sageli säärelihastes valu ja krampihooget
Protseduur maksab 6 eurot
Hooli endast ja tule kontrolli

Tervise Tugi OÜ

Volikogu istungilt

Maikuu volikogu istung toimus 21. kuu-päeval. Volikogu istungist võttis osa viis liiget, puudusid Erko Einmann, Janno Nau, Urmas Dikker ja Rain Kuresoo.

Vallavanem Kulno Kleini ettepanekul kinnitati viie poolt häälega vallavalitsuse liikmete arv, struktuur ja koosseis. Valitsus kinnitati nelja liikmeline koosseis: vallavanem Kulno Klein ning liikmed Kristiina Krönkvist, Sirje Reinlo ja Andres Laukse.

Kinnitati Kareda valla teehoiukava aastateks 2013 – 2015.

Võeti vastu Kareda vallavolikogu määrus „Esindajate nimetamine Järvamaa Omavalitsuste Liidu üldkoosolekule ja juhatusse”. Esindajateks nimetati volikogu esimees Siiri Tammiste ja vallavanem Kulno Klein.

Tunnistati kehtetuks Kareda Vallavolikogu 24. aprilli 2007.a. määrus nr 9 „Volikogu liikmetele volikogu tööst osavõtu eest tasu ja volikogu ülesannete täitmisel tehtud kulutuste eest hüvituse maksmise kord“.

Otsustati võõrandada otsustuskorras Peetri alevikus Kooli tn. 1 asuv Maasoola kinnistu hinnaga 2000 eurot ning Ämbra külas asuv Põhjanaba kinnistu hinnaga 2000 eurot. Kinnistute kirjalik enampakkumine on kolmel korral nurjunud.

Esimese lugemise läbisid Kareda valla uus põhimäärus ja Kareda valla tiheasustusaladel raieloa andmise ja tingimused ja kord.

Võeti teadmiseks informatsioonid Kareda valla 2013.a. eelarve täitmisest ning Peetri alevikus Kesktee 9 kinnistu võõrandamisest.

Järgmine volikogu istung toimub 18. juunil algusega kell 16.00.

Kareda Vallavalitsus võõrandab otsustuskorras:

1. Peetri alevikus Kooli tn 1 asuva Maasoola kinnistu (1222 m², katastritunnus 28801:004:0098, registriosa nr 260036) hinnaga 2000 eurot

2. Ämbra külas asuva Põhjanaba kinnistu (3654 m², katastritunnus 28801:004:0097, registriosa nr 2571936) hinnaga 2000 eurot.

* Võõrandamise seotud kulud tasub ostja.

Taas on aeg valida Aasta Tegija ja Aasta Uustulnuk

Ettepanekud koos kandidaadi nime, paarilausealise põhjenduse ja esitaja nimega tuua vallavalitsusse sekretäri kätte kinnises ümbrikus märgusõnaga „tunnustus” või saata e-posti aadressil kareda@estpak.ee hiljemalt 14. juuniks 2013.

Tiitlite saajad selgitatakse järgmiste põhimõtete alusel.

- Tiitel antakse viimase 12 kuu saavutus- te/tegude eest. Tiitlid antakse üle Kareda valla jaanipeol.

- Tiitlite saajad selgitatakse välja rahva arvamuse põhjal (kelle kohta rohkem ettepanekuid tuleb, on võitja).

- Aasta Tegija või Aasta Uustulnuka tiitlile võib esitada nii eraisikut, MTÜd, ettevõtet, asutust, perekonda, kollektiivi, kes oma tegevusega on positiivselt silma paistnud ja meelde jäänud või teinud valla arenguks midagi väga olulist. Aasta Uustulnuka tiitlile kandideerijale lisandub veel tingimus, et tegevust on alustatud viimase aasta jooksul.

- Tiitlile esitatav peab olema Kareda vallaga seotud, st. siin elama või tegutsema, registreeritud elukoht Kareda vallas pole nõutav.

- Iga vähemalt kooliealine vallakodanik saab esitada mõlemale tiitlile ainult ühe

kandidaadi. Kandidaatidele vanusepiirangut ei ole.

- Kord Aasta Tegija tiitli pälvinud isikut võib uuesti esitada 5 aasta möödumisel tiitli pälvimisest.

Meeldetuletuseks varasemad tiitli saajad:

Aasta Tegija

2006 – Peetri näitering

2007 – Soya Foods Baltic OÜ

2008 - kunstiringi juhendaja Marvi Mihkels

2009 – jõutõstja Margus Silbaum

2010 – Andres Laukse

2011 – Hedi Jürgen

2012 – AS Peetri Põld ja Piim

Aasta Uustulnuk

2006 – Peetri baar

2007 – ansambel (juhendaja Andrus Koplise)

2008 – Peetri kooli näitering (juhendaja Terje Truska)

2009 – Järva-Peetri ja Anna Koguduste segakoor

2010 – Peetri Lasteaed (2. rühma avamine)

2011 – maadlusring Taavi Tikerpalu juhendamisel

2012 – Kalamatsi kitsefarm

Muuminäitus Kareda valla raamatukogus

Kareda Valla Raamatukogus on alates aprilli lõpust vaatamiseks Soome Instituudi rändnäitus Muumidest. Muuminäitus on Eestis ringi rännanud juba 1994. aastast, kuid on laste ja ka täiskasvanute hulgas siiani väga populaarne. Näitus tutvustab nii Tove Janssoni muumiraamatuid ja tema joonistatud raamatuillustratsioone kui ka muumiteemalisi mänguasju, koomikseid, filme, suveniire, ajakirju jm. Lisaks panime näitusele juurde ka Kareda raamatukogus leiduvad raamatud.

Raamatukogus käisid muuminäitusega tutvumas Peetri lasteaia Väikeste Peetrite rühm, Peetri kooli 1. klass ja 2.-3. klass ning lasteaia Suurte Peetrite rühm.

Kõigil neljal korral lugesime ja vaatasime Muumiraamatuid, panime kokku puzzle-

sid, tutvusime Muumi mänguasjade ja suveniiridega, vaatasime Muumimultikaid. Lapsed oskasid nimetada Muumiraamatute tegelaste nimesid.

Tutvusime muumide autori Tove Janssoni elulooga. Tove Jansson kirjutas ja illustreeris oma muumiraamatud aastatel 1945-1980. Ta alustas ka täiskasvanutele mõeldud muumikoomiksitate joonistamist. Seda tööd jätkas tema vend Lars Jansson. Praeguste lastele muumiajakirjadest tuttavad koomiksid on välja mõeldud ja joonistatud juba teiste inimeste poolt. Eestiski armastatud 104-osaline muumimultikas on aga tehtud hoopis Jaapanis. Muuminäitus on raamatukogus avatud veel ka juunikuus. Tulge tutvuma!

Helena Siiroja

Järvamaa Haigla sünnitusosakond ootab lapseootel naise sünnitama Paidesse!

Ootame kõiki, kes soovivad oma lapse ilmale tuua väikeses, koduses ja sõbraliikus osakonnas

– meile sünnitama. Teie eest hoolitsevad kogemustega naistearstid, lastearst, vilunud ämmaemandad ja abiline. Kasutada on kaasaegselt sisustatud sünnitustoad, koos vajaliku aparatuuriga ja mugavad peretoad. Ootame teid, teile sobival ajal meie osakonnaga tutvuma.

Lisainformatsioon AS Järvamaa Haigla koduleheküljelt www.jmh.ee, sünnitusosakonna telefon on 384 8151. Lugupeetud Järvamaa ja naabermaakondade naised, tulge ja sünnitage oma lapsed kvaliteetset teenust osutavas kodulähedases haiglas. AS Järvamaa Haigla sünnitusosakond töötab 24 tundi ööpäevas!

Andres Mürsepp
juhatuse liige

Kuku raadio Selge Grupijuht 2013

Kuku raadio koos partneritega on juba kuueteistkümnendat aastat järjest korraldamas Selge Grupijuhi kampaaniat. Kahesajast registreerijast aastal 1997 on saanud üle kahe tuhande kaheksa aastal 2012 ning kampaania idee on olnud läbi aastate sama – kes sõidab, see sõidab, ja kes võtab, see võtab. Hea on jaanipäeval pidutseda koos oma sõprade ja tuttavatega. Veelgi parem on see, kui ka tänavune jaanipäev jääb aastateks meelde rõõmupäevana. Kutsume pidutsejaid seltskondi üles valima endi seast SELGE GRUPIJUHI, kes jaanilaupäeval ja jaanipäeval oleks oma sõpruskonnas kaine autojuht ning hoolitseks ka selle eest, et keegi tema sõpradest või tuttavatest üleemeelikus tujus rooli ei istuks.

Tagamaks oma ligimeste turvalisust, vali endale sobiv registreerumiskoht, pane end kirja ning ole eeskujuks kõikidele teistele liiklejatele!

Selge Grupijuhi eelregistreerimine toimub Kuku raadio koduleheküljel 20.-26. maini

Tavaregistreerimine toimub 10.-21. juunini kümnes linnas üle Eesti.

10. juuni Paide (Olerexi teenindusjaam, Tallinna mnt 59)

11. juuni Haapsalu (Eesti raudteemuuseum, Raudtee 2)

12. juuni Kärkla (Olerexi teenindusjaam, Kõrgessaare mnt 45)

Järvamaa eakas - terve ja aktiivne kultuuripärandi kandja

Olete oodatud XXVII Järvamaa eakate kokkutulekule!

**IMAVERES,
EESTI PIIMANDUSMUUSEUMI PARGIS
30. juunil 2013. aastal**

Päevakava :

10.30 – osalejate registreerimine, rongkäiguks valmistumine

11.00 – rongkäik muuseumi pargis

12.00 – 12.30 Avamine ja tervituskontsert kohalikest taidlejatelt

12.30 – 13.30 Kontsert (lauluansamblid ja estraad)

13.00 – 15.00 Lõuna

13.30-15.00 Töötoad: karask, sõir ja või, meeste tervis,

meesteklubi, Vöökirj, Istumistants, Turism, kultuuripärand, rongisõit

15.00 – 15.45 Kontsert jätkub. Tantsu- ja võimlemiskavad

kiigeplatsil

16.00 - 16.45 Külalisesineja ja ühislaulmine

16.45-17.00 Päeva lõpetamine ja lipu üleandmine järgmisele

korraldajale.

Päeva jooksul avatud jahitrofeede näitus, kohalik käsitööde näitus, võimalus külastada Eesti Piimandusmuuseumi.

REGISTREERIMINE: Osalejate arv teatada (**rühma nimekirja+KOV, klubi vms. ühendus**) **3. juuniks** reima.nommik@imaverevv.ee.

Palume kindlasti märkida esinemissoov (maksimaalselt 2 etteastet tants, estraad, laul vms. Etteaste nimi, autor ja juhendaja. Märge lõunasöögi **2 €/osaleja** kohta, kas tasute kohapeal või ülekanedega.

Järvamaa Pensionäride Koondise ja kokkutuleku toetajad:

PRELVEX AS, Kaia Iva, AS Comfort, Paide MEK AS, Hasartmängumaksu Nõukoog Järva Tarbijate Ühistu, Eesti Piimandusmuuseum, Kultuurkapital Järvamaa ekspertgruup, Imavere vald

13. juuni Kuressaare (Olerexi teenindusjaam, Tallinna 84)

14. juuni Pärnu (Olerexi teenindusjaam, Tallinna mnt 95)

17. juuni Rakvere (Olerexi teenindusjaam, Rägavere tee 44)

18. juuni Jõgeva (Olerexi teenindusjaam, Estakaadi 1)

19. juuni Tartu (Olerexi teenindusjaam, Jaama 82)

20. juuni Viljandi (Olerexi teenindusjaam, Metsküla tee 9)

21. juuni Tallinn (Olerexi teenindusjaam, Ahtri 6b)

Registreerimine kõikides linnades kell 12.00 – 18.00

PEETRI VÄLJUVAID BUSSID

Kehtib alates 05. juuni 2013

Kellaeg	Liini nr.	Liini nimetus	Lõpp-peatus	Saabub	Lisainfo
7:36	11	Paide bussijaam - Koeru - Ervita	Ervita	8:07	Iga päev va. P
8:02	35	Järva-Jaani - Paide bussijaam	Paide bussijaam	8:45	Iga päev va. P
12:08	11	Paide bussijaam - Koeru - Ervita	Ervita	12:37	P
13:15	11	Ervita - Koeru - Paide bussijaam	Paide bussijaam	13:48	P
13:59	35	Ramma - Paide bussijaam	Paide bussijaam	14:39	T, R
13:59	35	Järva-Jaani - Paide bussijaam	Paide bussijaam	14:39	E, K, N
15:38	11	Paide bussijaam - Koeru - Ervita	Ervita	16:09	E-P
16:15	35	Ramma - Järva-Jaani - Peetri - Paide bussijaam	Paide bussijaam	16:58	T, R, L
16:45	11	Ervita - Koeru - Paide bussijaam	Paide bussijaam	17:20	E-P
18:18	35	Karinu - Paide bussijaam	Paide bussijaam	18:59	Iga päev va. L
18:37	11	Paide bussijaam - Koeru - Ervita	Ervita	19:08	E-P

7:01	35	Paide bussijaam - Järva-Jaani	Järva-Jaani	7:20	Iga päev va. P
11:36	35	Paide bussijaam - Järva-Jaani	Järva-Jaani	11:53	Tööpäevad
16:47	35	Paide bussijaam - Järva-Jaani	Järva-Jaani	17:10	Iga päev va. L

Järvamaa Ühistranspordi Keskus; Info tel.384 6131; www.jytk.ee; www.peatus.ee

100 kilomeetrine admiral Pitka auks korraldatav rattaretk stardib 8. juunil

Tänavu toimub juba viiendat korda Järvamaalt pärit suure sõjamehe admiral Johan Pitka auks korraldatav rattaretk, mis viib üheaegselt nii Paidest kui Türitl startivad retkelised Alansi külla Harjumaale Pitka viimase puhkepaiga juurde. Rattamatkal osalejatel palutakse end Järva malevas registreerida hiljemalt 31. maiks.

Rattamatk stardib 8. juuni varahommikul kell 7.00 üheaegselt nii Paide vana rahvamaja kui Järva maleva staabi juurest Türitl. Edasi liigutakse Väätsale, kus retkeseltskonnad ühinevad ning jätkavad ligikaudu 50 kilomeetrist teekonda mööda kruusa- ning rattasõiduks suurepäraselt sobivaid metsateid Harjumaale Alansi külla, et admiral Pitka teadaolevale hukkumispaigale kõigi järvamaalaste nimel järjekordne, sedakorda juba viies tammepuu istutada.

Teekonnal mööda Järva- ja Harjumaalasi kruusa- ja külavaheteid on reisi-

seltskonnal Saueaugul keha kosutamise ning vaimu turgutamise ette nähtud ka väikene piknik, samuti on soe toit ja tee ootamas retkelisi Alansi külas. Peale admiral Pitka auks järjekordse tamme istutamist istub retkeseltskond taaskord sadulasse, et tagasi kodumaakonda sõita. Retkele on oodatud kõik rattasõbrad, kes leiavad endas valmidust ning jaksu edasi-tagasi ligikaudu 100 km pikkuseks sõiduks. Orienteeruvalt ollakse tagasi Paides ja Türitl kella viieks kuueks õhtul, nagu juba mitmendat korda starti minevad retkelised teavad, sõltub tagasijõudmise aeg paljuski ka ilmataadist, kes varasematel aastatel on osalejaid kostitanud küll tormi ja tuule kuid ka lummalvalt kauni suveilmaga.

Järva malev soovib rattaretkega pöörata tähelepanu Eesti ajaloo ühele kesksamale sõjamehele ning tema mälestusele. Rattaretk algataja ja eestvedaja reservkapten Vello Popsi sõnul loodavad korral-

dajad igal aastal admiral Pitka auks tamme istutades ka seda, et kunagi tulevikus saaks öelda, et järvamaalased on admiral Pitka auks lausa pargi kohale viinud. Rattaretkel osaleda soovijatel palutakse end 31. maiks registreerida Järva maleva staabi korrapidaja juures telefonil 717 9749 või valkpostitsi kp.jarva@kaitseliit.ee 19. veebruaril 1872. aastal Järvamaal Jalgsema külas sündinud admiral Johan Pitka oli Eesti Vabadussõja hing, kelle eestvedamisel loodi Kaitseliit, soomusrongid ja oma sõjalaevastik. Teadaolevalt hukkus Pitka 1944. a septembris Harjumaal Alansi külas. Admiral Pitka mälestuseks korraldab Kaitseliidu Järva Malev igal aastal veebruaris ka 20 kilomeetrist rahvamatka Jalgsemalt Peetrisse, millest võtab igal aastal osa mitusada osalejat.

Alo Aasma
KL Järva maleva teavituspäälk
55997763

Maikuu lasteaia

Maikuu tõi lasteaeda rohkelt rõõmu päikesest, rattasõidust ja üha rohelisemaks muutuvast loodusest. Senisest rohkem oleme õppetööd suunanud õue. Kuu esimene täisnädala pühendasime emadele. 6. mail said lasteaia lapsed osa etendusest "Peetri looduses"; 10. 05. külastas rühm Suur Peeter raamatukogus näitust Muumidest. Maikuu kolmandal nädalal õppisime, kuidas nautida suve ja hoiduda ohtudest (puugid, päikesepõletus, ohu-

tult ujuma jne). 15. mail tähistasime perepäeva. Sõitsime Sargvere mõisa, kus kaunite mõisapreilide saatel tegime ringkäigu mõisapargis ja kuulsime põnevaid legende.

Maikuu jääb lõpetama kevadpeo ootus, ettevalmistused. 31. mail algusega kell 16 on viimane lasteaia pidu Aksel Gornovil, Hanna Krassil, Mattias Kõrgesaarel, Ainar Rehemaal, Taavet Tikerpalul ja Laura - Liisa Tooderel. Neil kuuel lapsel algab

sügisel koolitee.

Ka Väikese-Peetri rühm tegutses rohkesti õues. Õppides tundma loodust ja seda mida taimedel on eluks vaja-soojust, valgust, õhku, vett ja palju hoolitsust!

01. 07 - 28. 07 on laseaed suletud. Vabandame kõigi lapsevanemate ees, kellele me sellega tüli tekitame!

Tegevused koolis

29. aprillil osales õpetaja Tuuli Järva laagrikasvatavate kvalifikatsiooni eksamil. Õpetajatele toimus esmaabi koolitus.

2. mail toimus õpetajate ja hoolekogu ning lastevanemate vaheline arenduskoosolek

Järvmaa muuseumis toimus metsanädala loodusviktoriin, kus meie kooli esindasid Helina Välb, Jaan-Markus Järva ja Liina Kruusement, saavutati neljas koht.

3. mail külastasid 1.-3. klassi õpilased Kareda valla raamatukogus üleval olnud Muumide näitust

6. mail said huvilised vaadata etendust "Peetri looduses".

7. mail osales Kati Tsirk koolitusel "Loovus= vabadus?!".

9. mail võtsid meie kooli 4.-5. klassi õpilased osa heategevuslikust teatejookust.

10. mail toimus 4.-5. klassi klassiõhtu.

10. mail käisid lihtsustatud õppekaval õppivad õpilased koos õpetaja Lea Tammistega Võhma küünlatehases ja väikeloomaaias

14. mail käis Kati Tsirk Vana-Vigala Tehnika- ja Teeninduskoolis õpitingimuste ja võimalustega tutvumas

16.-17. mail käis Kati Tsirk koolitusel "Teadlik tegutseja noorsootöös".

17. mail käis Peetri Koolis Urve Kaaristu inspiratsiooniõhtut läbi viimas.

19. mail käis õpetaja Hedi Jürgen popkooori peo eelproovis.

22. mail toimus Vanapaber 2013. kampania lõpetamine, meie kooli õpilased kogusid kokku 11, 320 tonni vanapaberit. Kõige rohkem vabapaberit tõi kooli Kaspar Talviste 1943 kg, Urmo Dikker tõi

1604 kg, Arvo Orlovski ja Arli Orlovski ja Ege Orlovski tõi kokku 1068 kg.

23. mail käis Kati Tsirk "Unistused ellu" koostöövõrgustiku seminaril.

24. mail võtsid mudilaskoori lapsed osa üle-eestilisest Mudi Festist.

27. mail käisid lapsed Roosna-Allikul toimunud ökorringil. Toimus 9. klassi tutipidu ja õppenõukogu.

28. mail käis koolis fotograaf.

31. mail toimus eesti keele riigieksam. Toimus lasteaia lõpupidu.

1. juunil osalevad mudilaskoorilapsed Järvmaa laulu ja tantsupeul.

3. juunil toimub öökool ja kevadkontsert.

4. juunil toimub tublimatele õpilastele direktori vastuvõtt.

5. juunil toimub kooliekskursioon Tallinna Loomaaeda ja Eesti Vabaõhumuuseumi.

6. juunil alustab tegevust töö- ja puhke-laager

7. juunil toimub matemaatika riigieksam

13. juunil toimub ühiskonna riigieksam ja inglise keele riigieksam

14. juunil kell 18.00 toimub lõpupidu.

Vanapaberi kogumine tõi taaskord võidu!

Peetri Kool kogus Vanapaber 2013 kampania raames 11,320 kg vanapaberit.

Tänu sellele osutusime parimaks vanapaberi üldkoguse kogujaks põhikoolide arvetuses ja kategoorias kõige rohkem vanapaberit kogutud ühe õpilase kohta.

Väätsa Prügila poolne autasu koolile on 125 eurot ja Järvamaa Omavalitsuste Liidu poolt väljapandud autasu suuruseks

on 150 eurot.

Toome siinkohel välja ka kilod, palju meie kooli lapsed vanapaberit tõi

1. Kaspar Talviste 1943kg

2. Urmo Dikker 1604kg

3. Mari Einmann 608kg

4. Sten-Egert Liivak 432 kg

5. Arvo, Arvli, Ege Orlovski tõi kõik 356 kg

8. Joonas Pappel 325 kg

9. Karolin Kons 322kg

11. Samuel ja Daniel Vilipõld tõi 282 kg

12. Kirke Anton 268 kg

13. Abigail Tikerpalu 240 kg

14. Elsa-Pauliine Palu 210 kg

15. Liis Villemsaar 173 kg

16. Sofia Bristol 170 kg

17. Brent Bürkland 162 kg

18. Erko Lilletai 162 kg

19. Liina Kruusement 137 kg

20. Liisi Välb 116 kg

21. Aleksander Senin 116 kg

22. Helina Välb 113 kg

23. Marii- Eliisa ja Markus-Erik Hiiesalu tõi 105 kg

25. Rasmus Lilletai 101 kg

26. Jaan- Markus Järva 94 kg

27. Tanel Treimann 90kg

28. Elis-Erika Maasi 26 kg

29. Sille Eha 24 kg

30. Aigar Riisenberg 22 kg

31. Hannes 10 kg

32. Kaido Hummel 5 kg

**Kati Tsirk
Peetri Kool
huvijuht, sotsiaalpedagoog**

Helide ja häälte tähtsusest põlisrahvastel

Lehekuu 17. õhtul kogunesid huvilised taaskord koolimajja, et ammutada inspiratsiooni kohtumisõhtust Urve Kaaristuga. Urve on endasõnul teeline šamaanlikul rajal. Ta valmistab šamaanitrumme. Trumm on elus ja kätkeb endas meheliku ning naiseliku printsibi tasakaalu. Trummile annab väe tema hingestatus. Põgusalt oli juttu trummide hingestamisest nelja elemendiga, kuid erilise väe annab trumminaha andnud looma hing. Kunagi nooruses õppis Urve näitlejaks. Kuid elu tõi teisi tegemisi, tuli pere ja sinna see näitlemine jäi. Mõned aastad tagasi tuli selge sõnum unenägudest – on oluline hakata taas teatrit tegema! Nii sündis rituaalteater Wyrd. Sõnal wyrd puudub piirav ja piiritlev tähendus. See on elav, liikuv, voolav. Ta tuleb minevikust, kaasas eelkäinute mõtete ja sõnade sosinad, jättes allika siiski varjatuks. See liikumine koondub praegusesse, ühendades mineviku ja tuleviku, olles kummatigi vaba mõlemist. Me pöörame oma pilgud minevikku, sest võibolla oleme kaotanud õige tee jalge alt ja et inimesed minevikust teadsid midagi, mille oleme küll lootusetult unustanud, kuid mis tundub olevat eluliselt vajalik. Neil oleks justkui midagi tähtsat meile öelda. Kui neid minevikuloorist läbikumavaid varjukujusid hoolega silmitseda, võib hämmastusega märgata tuttavlikke näojooni - olemuse tooni. Seal vaatavad vastu meie endi näod! Meie, kui nende lootusrikas tulevik ja nemed, kui meie salapärase minevik sulavad ühte ja järsku sa adud, et kõik, mida sa vajad, on sul juba olemas, on alati olnud ja jääb alati sinuga. Põhjala rahvaste jaoks tähendab sõna wyrd elukangast. Selle kanga mustrid lõimib Wyrd erinevate põlisrahvaste vaimse pärandi lõimeist.

Rikas on nende inimeste maailm, kelle silmad on südame kohal. Lisaks mõtlemisele ja analüüsimisele on oluline arendada ning kasutada oma tunnetust. Mõistusega samastumine tekitab tuhma arusaama: siltide, kujundite, sõnade, hinnangute ja definitsioonide kihi. See on mõtete kiht, mis loob lahusoleku illusiooni - illusiooni, et oled sina ja et on keegi täiesti eraldiseisev „teine”. Sa unustad põhilise tõsiasi, et füüsilise väljanägemise ja erinevate vormide pindmise kihi all oled sa üks kõigega, mis olemas on. Ainult mõtlemisest juhinduvad inimesed on rahulolematud, sattuvad ego-võitlustesse (mina tahan, mul on õigus) ning kogevad seda maailma väga vastandlikuna. Tunnetusele tuginevad inimesed aga seevastu näevad laiemat tervikpilti, on harmoonilised, avatud ning suudavad end tunda/tajuda osana kõigest, mis olemas on – mitte eraldiseisvana. Oma tunnetuse avardamiseks on palju erinevaid harjutusi ja meetodeid. Väga tõhusaks on osutunud nelja elemendi kasutamine: Tuli, Vesi, Õhk, Maa. Lisaks tunnetuse avardamisele võimaldavad need ka loodusega ja maaga kokkukuuluvust ning ühtehingamist suurendada. Meie keel on läbi aegade olnud rikas ja väekas. Keel on säilinud tänu sellele, et siin elanud inimpõlved on oma maad pühaks pidanud. Eestlase vastupidavus ja vägi tuleb maast, mis toidab ja katab. Oluline on tunnetada maa tähtsust ning meie osadust sellest. Üksolemine maaga aitab elus hoida meie keelt. See selgitab ka asjaolu, miks teiste rahvuste esindajad, kes meie keelt ei valda, end siin ebakindlalt tunnevad. Vägi ja kindlustunne tuleb läbi maa – kui keelt ei okška, siis maa, millel elad, sind ei toeta. Teame, et ruunikiri on väekiri, kus igal märk omab süm-

boolset tähendust ja jõudu. Ka meie tähestik ei ole umbes tühja koha peale tekkinud, vaid igal tähemärgil ja hääliku kõlal on oma nüanss ning tähendus, mis annab keelele väe.

Väga oluline on meie igaspäevane tänuikkus. Kõige eest, mis olemas on. Leiva eest. Päeva eest. Töö eest. Suhete eest. Iga inimese eest, kellega mingil moel oma elus kokku puutume. Iga väljakutse ja proovikivi eest, mida elu meile toob. Ole alati tänulik, et inimesed on sinu ümber. Iga inimene on tulnud sinu ellu koos täiusliku hetke ja põhjusega. Võid kindel olla, et on olemas põhjus. Ole tänulik selle eest, kes sa oled ja mida sa oled juba siiani kogunud, näinud ja tunda saanud. Ole tänulik teades ja aidates üksteist, sest see on väärtustamine ja koostöö. Kui tihti me unustame oma tänumeele ja võtame kõike iseenesest mõistetavalt?

Kohtumise lõpetas trummiseanss. Kostuvad helid vibreerisid inimeste kehas ja ümbritsevas ruumis. Trumm on elus! Elus on ka maja, kus oleme! Seinad ja laed vibreerivad vastu. See on nagu elutants! Suletud silmadega olles tundus/kostas see justkui suurte müüride kokkuvõrsemine. Lahkudes valdas osalejaid tänutunne.

Lisaks kohtumisõhtule on käesoleva teksti koostamisel ainekandjad ammutatud veel <https://sites.google.com/site/rituaalteaterwyrd/wyrd>. Sündmus toimus projekti „Traditsioonide künnisel“ raames ja Kohaliku Omaalgatuse Programmi toel ning oli selles sarjas viimane. Korraldajad tänavad kõiki osalejaid ja esinejaid!

Kaidi-Ly Vält
Läbi Tähevärava juhatuse liige

Kodutütarde toimekas kevad

Kevad algas kodutütardele tegusalt ning on samas vaimus jätkunud. Oleme osa võtnud mitmetest maakondlikest, vabariiklikest ning oma rühma tegemistest. 20-21. aprillil osales Järva kodutütarde võistkond Tartumaal vabariiklikul oskuste võistlusel. Meie tüdrukute tegi selles koosseisus kaasa Helina Vält. Tüdrukud jagasid teemad ja valdkonnad enne võistlust omavahel ära, et siis on vähem pinget ja igatüki on millegi eest vastutav. Helina vastutuseks jäid kõik loodusega seotud teemad ja küsimused. Enim meeldejäädud ülesanded olid õmblemine, kaardi

tundmine, loodus-linnud-loomad, esmaabi, mõõtmisülesanne, köietrikid, ajalugu, salakiri ja orienteerumine. Maksimaalselt punkte sai meie maakonna esindus orienteerumises, loodusülesannetes ja köietrikkides. Üldkokkuvõttes saavutati 13. koht.

2. mail kordasime ühiselt üle kodutütarde kombed ja seadused. Samas tegime ka ettevalmistusi luureretkeks.

3-4. mail toimus „Luureretk 2013“ Koigis. Kuigi olime algselt plaaninud minna välja kolme võistkonnaga, nii et kõik vanuserühmad oleks esindatud, siis see soov

meil ei täitunud. Luureretkel osales meie rühmast ainult keskmine vanusegrupp ehk siis 11-13-aastased. Esinduskoosseis: Liina Kruusement, Liisi Vält, Ege Orlovski ja Kirke Anton. Meie võistkond sa maksimumpunktide varustuse kontrollis (eldasime, et enam saavad seal palju punkte, aga tegelikult rääkis teist keelt) ja luureülesande täitmisel. Hästi läks ka esmaabis ja sõlmede sidumisel. Ebaõnnestuti loodusülesannetes ja hakklilhamasina kokkupanekus. Üldkokkuvõttes saavutati kodutütarde/noorkotkaste ühisarvestuses 10. koht. Aitäh Hillar Antonile, kes kodutüt-

Kodutütred maavalitsuses

Foto: Ants Leppoja

reid luureretkel esindas!

Märtsist kuni 20. maini on kõikidel kodutütardel ja ka pereliikmetel ning sõpradel olnud võimalus kaasa lüüa ühisprojekti „Sa ei ole ükski“. Selle projekti raames joonistab igaüks kontuurpilte vabal teemal. Nendest kontuurpildidest pannakse mai lõpus kokku värviraamatud, mis antakse lastekaitsepäeval üle Tallinna Lastehaigla onkoloogiaosakonnale, et rõõmustada vähihaigeid lapsi. Samuti koguti projekti raames joonistustarbid, mis siis koos värviraamatutega edasi antakse.

18. mail osalesid Liina Kruusement ning Helina ja Liisi Vält Järva-Jaanis toimunud maakonna noortepäeval. Kuna sõltusime bussiaegadest, siis osalesime vaid osades tegevustes, nagu rongkäik, avamine, tuletõrjeetendus „Tuli lahti“, Varjupaiga mäng Otsi Masinat ja Kino töötuba.

21. mail käisid Liina Kruusement, Liisi

Vält, Helina Vält, Kirke Anton, Ege Orlovski ja Birgit Korbe maavalitsuses õppekülaskäigul. Meile tutvustati tööruume ja tööd, mida seal tehakse. Kantsleis tutvusime dokumendihaldusega. Saime teada, kuidas dokumente registreeritakse ning programmi sisestatakse. Oluline valdkond on avalikud suhted – kuidas kajastatakse maavalitsuse tööd ning seda ka kodanikele nähtavaks-kuuldavaks tehakse, milliseid veebilehti või muid kanaleid kasutatakse. Samuti viskasime pilgu peale serveriruumile, kus saime teada, kuidas info serverites liigub, milliseid tõrkeid võib ette tulla ning mida nende lahendamiseks kohapeal saab teha. Perekonnaseisuametis tutvusime abielude sõlmimise tavade ja lahutamise korraga, samuti nime panemise või –muutmise korraga, sünni ja surma registreerimisega – samuti seadusandlike nüanssidega, mis eelpool nimetatut reguleerivad. Arengu- ja planeeringuosakon-

nas tutvusime visioonide loomisega ning tunnistasime, kui kaua võtab aega, enne kui ideest teostuseni jõutakse. Alati ei jõuta ka. Haridus- ja sotsiaalosaloskonnas tutvusime hariduse järelvalve funktsiooniga, mis läbi püütakse nii antava alus- kui üldhariduse kvaliteeti parendada. Saime aimu alaealiste asjade komisjoni tööst ning sinna kutsutud noorte mõjutamise meetoditest. Päeva lõpetuseks istusime koos maavanemaga ümber laua, jõime morssi, kosutasime end kringli ja küpsistega ning rääkisime oma tegemistest ning tulevastest ettevõtmistest. Täname võrustajaid pühendatud aja, hoolimise ja tähelepanu eest!

4. juunil tähistame lipupäeva ja 8. juunil sõidame Tartusse ekskursioonile.

Helina Vält
Kodutütarde rühmajuht

Järvamaa laulu- ja tantsupidu toimub 1. juunil Türi

Pidu toimub tantsupeo etendusena ja laulupeo kontserdina. Kell 16.00 Türi linna staadionil, Tolli tn. 51 tantsuetendus „Ajaring-Aastaring“, lavastaja Marika Kuusik. Orienteeruvalt kell 18.15 Türi lauluväljakul laulupeo kontsert „Päritud laulud“, lavastaja Ave Avamere. Staadionilt lauluväljakule liigutakse pidulikult rongkäiguga. Peale laulu- ja tantsupidu toimub Türi kultuurimajas rahvapidu osalejatele ning tänuvastuvõtt peol osalenud kollektiivide juhendajatele, toetajatele ja korraldajatele.

Kollektiivid

Järvamaa laulu- ja tantsupeole on registreerunud:

- * koore 48, neist 1 külaliskollektiiv (Hamina meeskoor)
- * tantsukollektiive 93, neist 1 külaliskollektiiv (Udusõlg Viljandimaalt)
- * puhkpilliorkestreid 3, neist 1 külaliskollektiiv (Kaitseväe orkestri trummarid)
- * Osalejaid kokku ~2500, neist juhendajaid 69.

